

SÄKERHETSATABLAD

I enlighet med föreskrift 453/2010/EG

1. NAMNET PÅ PRODUKTEN OCH FÖRETAGET

Namnet på produkten

Artline Permanent Markers, EK-041T

Kulörer: Röd, blå, purpur, grön.

Varje penna innehåller mindre än 10 ml bläck.

Rekommenderad användning: Permanent märkning

Namnet på företaget

AB THURE BÜNGER

Bruksvägen 4

342 35 Alvesta

Telefon: 0472-453 50

Fax: 0472-453 63

e-mailadress till den person som

är ansvarig för detta säkerhetsdatablad: ulf.gustensson@bungers.se

Telefonnummer vid nödsituationer: 112, begär Giftinformation

2. FARLIGA EGENSKAPER

2.1 Klassificering enligt CLP-förordning 1272/2008/EG

Brandfarliga vätskor. Kategori 2

Allvarliga ögonskador/irriterar ögonen. Kategori 1

H 225: Mycket brandfarlig vätska och ånga

H 318: Orsakar allvarliga ögonskador

2.2 Märkning enligt CLP-förordning 1272/2008/EG

Faropiktogram

Signalord: Fara

Faroangivelser

Mycket brandfarlig vätska och ånga

H 225

Orsakar allvarliga ögonskador

H 318

Skyddsangivelser - förebyggande

Ha förpackningen eller etiketten till hands om du måste söka läkarvård

(P101)

Förvaras oåtkomligt för barn

(P102)

Får inte utsättas för gnistor/öppen låga/heta ytor.- Rökning förbjuden

(P210)

Får inte komma i kontakt med ögonen

(P262)

Tvätta händerna grundligt efter användning

(P264)

Används endast utomhus eller i väl ventilerade utrymmen (normal ventilation tillräckligt)

(P271)

Använd skyddshandskar/skyddskläder//ögonskydd/ansiktsskydd (ej nödvändigt vid normalt bruk)

(P280)

Skyddsangivelser-Åtgärder

Vid brand: Släck branden med pulver, skum eller koldioxid.

(P370+378)

VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsatt att skölja.

(P305+P351+P338)

Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.

(P310)

VID HUDKONTAKT: Tvätta med mycket tvål och vatten.

(P302+352)

Vid hudirritation: Sök läkarhjälp

(P332+P313)

VID FÖRTÄRING: Skölj munnen omedelbart. Framkalla INTE kräkning.

(P301+P330+P331)

Utfärdandedatum: 15-05-28 Artline Permanent Markers, EK-041T

1 (5)

Kulörer: Röd, blå, purpur, grön

Skyddsangivelser-Förvaring

Förvaras på väl ventilerad plats. Förpackningen ska förvaras väl tillsluten.

(P403+P233)

Skyddsangivelser-Avfall

Innehållet/pennan lämnas som blandat avfall.

(P501)

3. SAMMANSÄTTNING/INFORMATION OM BESTÅNDSDELAR I PENNANS BLÄCK

Ämne/Blandning: Blandning

Ämne	CAS - nr	EG - nr	Vikt - %	Klassificering enligt 1272/2008/EG	
				Faroklass	Faroangivelser
Etanol	64-17-5	200-578-6	50 – 60	Brandfarlig vätska 2	H225
Propan-1-ol	71-23-8	200-746-9	5 – 15	Brandfarlig vätska 2 Ögonskador 1 STOT.SE.3	H225 H318 H336
Etyllaktat	97-64-3	202-598-0	20 – 30	Brandfarlig vätska 3 Ögonskador 1 STOT.SE.3	H226 H318 H335
Benzylalkohol	100-51-6	202-859-9	1 – 5	Akut Tox (oralt) 4 Akut Tox (inhalation) 4	H302 H332

Varje penna innehåller mindre än 10 ml bläck.

Faroangivelser i klartext för ingående ämnen återfinns under punkt 15.

4. ÅTGÄRDER VID FÖRSTA HJÄLPEN

Inandning: Flytta personen till frisk luft och se till att hen vilar i en ställning som underlättar andning.

Hudkontakt: Tvätta med mycket tvål och vatten. Vid hudirritationer/utslag eller annat obehag: Sök läkarhjälp.

Kontakt med ögon: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsatt att skölja. Vid bestående ögonirritation: Sök läkarhjälp.

Förtäring: Skölj munnen omedelbart. Framkalla INTE kräkning. Vid bestående obehag: Sök läkarhjälp.

5. ÅTGÄRDER VID BRAND

Lämpliga släckmedel: Koldioxid, pulver eller skum.

Ej lämpliga släckmedel: Hård vattenstråle.

Specifik släckningsmetod: Inledande släckning med koldioxid, pulver eller skum. Om elden sprider sig, släck med stora mängder vattendimma. Släpp inte ut släckvatten till ytvatten.

6. ÅTGÄRDER VID SPILL / OAVSIKTLIGA UTSLÄPP

Torka upp med papper eller trasa. Sprid inte i miljön.

7. HANTERING OCH FÖRVARING

Hantering: Sörj för god ventilation.
Undvik kontakt med ögon, hud och kläder.
Rök inte när produkten används.

Lagring: Förvaras väl tillslutet, torrt och svalt.
Hålls åtskilt från antändningskällor. Skyddas mot solljus.
Förvaras oåtkomligt för barn.

8. BEGRÄNSNING AV EXPONERINGEN/PERSONLIGA SKYDDSÅTGÄRDER

Nivågränsvärden för arbetslokal: Etanol; 1 000 mg/m³ luft
Propan-1-ol; 350 mg/m³ luft
Etyllaktat; 25 mg/m³ luft
Benzylalkohol; saknas

Begränsning av exponering: Sörj för god ventilation. Undvik kontakt med ögonen och upprepade hudkontakter.

Personligt skydd: Bedöms ej vara behövligt vid normal användning. Vid behov: Använd skyddshandskar, skyddsglasögon och/eller andningsmask.

Miljö:

Undvik utsläpp till mark, vatten och avlopp.

9. FYSIKALISKA OCH KEMISKA EGENSKAPER

Lättflytande bläck med svag lukt av lösningsmedel.

Flampunkt: 16,5 °C

Täthet: 0,9-1,0 g/cm³

Bläcket är olösligt i vatten.

10. STABILITET OCH REAKTIVITET

Stabilitet:

Stabil vid normal hantering.

Förhållanden som ska undvikas:

Eld, hög temperatur, direkt solljus.

Ämnen som ska undvikas:

Starkt oxiderande ämnen.

Farliga sönderdelningsprodukter:

Koloxid och koldioxid.

11. TOXIKOLOGISK INFORMATION

Resultat från djurförsök:

Akut toxicitet

Etanol	LD ₅₀ oralt råtta:	7 060 mg/kg
	LC ₅₀ inhalation råtta:	20 000 ppm/10h
Propan-1-ol	LD ₅₀ oralt råtta:	1 870 mg/kg
	LC ₅₀ inhalation råtta:	4 000 mg/l/4h
	LD ₅₀ dermalt kanin	4 060 mg/kg
Etyllaktat	LD ₅₀ oralt råtta:	> 2 000 mg/kg
	LD ₅₀ dermalt kanin	> 5 000 mg/kg
Bensylalkohol	LD ₅₀ oralt råtta:	1 610 mg/kg
	LC ₅₀ inhalation råtta:	>4 200 mg/l/4h
	LD ₅₀ dermalt kanin	2 000 mg/kg

LD₅₀ är den dos varvid 50 % av försöksdjuren dör.

LC₅₀ är den koncentration i inandningsluften varvid 50 % av försöksdjuren dör.

Påverkan människa

Allvarlig ögonskada/ögonirritation:

Kategori 1. Orsakar allvarliga ögonskador

Cancerfara:

Produkten innehåller inte någon komponent som av IARC, ACGIH, EPA, EU eller NTP bedöms vara carcinogen för människa.

12. EKOTOXIKOLOGISK INFORMATION

Propan-1-ol: LC₅₀ fisk 96h: 640 mg/l. Art: Pimephales promelas
IC₅₀ alger 72 h: 38 mg/l

Etyllaktat: Data saknas

Bensylalkohol: Data saknas

13. AVFALLSHANTERING

Förbrukade märkpenor hanteras som blandat avfall.

Undvik spridning till grundvatten, vattendrag och avloppssystem

14. TRANSPORTINFORMATION

INTERNATIONELLA FÖRESKRIFTER

UN-nr:	DOT, ADR, IMDG, IATA:	1210
UN fraktbeteckning:	DOT, ADR, IMDG, IATA:	Tryckfärg
Fraktklass:	DOT, ADR, IMDG, IATA:	
	Klass:	3 (Brandfarliga vätskor)
	Märkning:	3
Förpackningsgrupp	DOT, ADR, IMDG, IATA:	II
Miljöfaror	Marine pollutant:	Nej
Särskild försiktighetskod för användare	EMS-beteckning:	F-E, S-D
Bulktransport i enlighet med Annex II till MARPOL 73/78 och IBC-kod:		Ej tillämplig

Artline Permanent Markers, EK-041T är inte farligt gods enligt särskilda bestämmelser.

Artline Permanent Markers, EK-041T (Bläckinnehåll: Mindre än 10 ml)

UN nr:	3175
UN fraktbeteckning:	Fast material innehållande Brandfarlig Vätska
IATA:	Särskild Bestämmelse A46
IMDG Kod:	Särskild Bestämmelse 216
ADG:	Särskild Bestämmelse 216

I enlighet med IATA Särskilda Bestämmelse A46 och IMDG-Kod Särskilda bestämmelse 216 är inte små inre förpackningar bestående av förslutna förpackningar och artiklar innehållande mindre än 10 ml av en klass 3 vätska i förpackningsgrupp II eller III adsorberad på ett fast material ansett som farligt gods förutsatt att det inte förekommer någon fri vätska i förpackningen eller artikeln.

15. GÄLLANDE FÖRESKRIFTER

Klassificering av ingående ämnen med faroangivelser i klartext. CLP 1272/2008/EG

Etanol

Faroklass & kategori:	Brandfarliga vätskor, kategori 2
Piktogram:	GHS02
Signalord:	Fara
Faroangivelse:	H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga

Propan-1-ol

Faroklass & kategori:	Brandfarliga vätskor. Kategori 2 Ögonirritation. Kategori 1 Hudirritation. Kategori 2 Specifik organtoxicitet-enstaka exponering. Kategori 3
Piktogram:	GHS02, GHS07; GHS05
Signalord:	Fara
Faroangivelse:	H225 Mycket brandfarlig vätska och ånga H 318: Orsakar allvarliga ögonskador H336 Kan göra att man blir dåsig eller omtöcknad

Etyllaktat

Faroklass & kategori:	Brandfarlig vätska, kategori 3 Ögonirritation, kategori 1 Akuttoxicitet-Inhalation, kategori 3
Piktogram:	GHS02, GHS07, GHS05
Signalord:	Fara
Faroangivelser:	H226 Brandfarlig vätska och ånga H318 Orsakar allvarliga ögonskador H335 Kan orsaka irritation i luftvägarna

Bensylalkohol

Faroklass & kategori:	Akuttoxicitet-Inhalation. Kategori 4 Akuttoxicitet-Oral. Kategori 4
Piktogram:	GHS07
Signalord:	Varning
Faroangivelser:	H302 Skadligt vid förtäring H332 Skadligt vid inandning

16. ÖVRIG INFORMATION

Den rekommenderade användningen av pennorna bedöms inte innebära någon hälsofara vid inandning eftersom pennan innehåller mindre än 10 ml bläck. Bläcket är uppsugen i tampong och exponeras mot luften genom den indränkta tampongspetsen vars yta är liten vilket innebär att avgången av lösningsmedel till luften är mycket låg. Risker för hälsofara vid förtäring är också liten eftersom pennan måste brytas upp för att nämnvärd färgmängd ska kunna sväljas. Den mest påtagliga risken innebär en beröring av ögonen med tampongspetsen vilket kan medföra en allvarlig ögonskada.